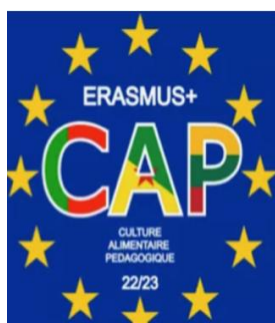

DICTIONNAIRE MULTILINGUE

Projet CAP « Culture Alimentaire Pédagogique »

2022 - 2023

Dictionnaire multilingue

génère des pratiques nouvelles dans un monde en mutation, on assiste à l'émergence de mots nouveaux (*food miles, upcycling, déchetarien, ...*), termes pour lesquels il n'existe pas toujours d'équivalent dans les langues nationales des partenaires. Phénomènes nouveaux, pratiques nouvelles, mots nouveaux... Bref, il fallait un nouvel outil pour se comprendre et déchiffrer la documentation.

Ce mini-dictionnaire multilingue a l'avantage d'offrir d'abord, dans un tableau synoptique, une traduction dans trois langues : le français (langue du projet), le lituanien et le portugais. A ce tableau traductif s'ajoute une seconde partie, composée de définitions assez utiles pour les connaissances qu'elles apportent.

Daugiakalbis žodynas

kurdami naujas veikas besikeičiančiame pasaulyje, stebime naujų žodžių (*maisto mylios, maisto perdirbimas, atliekų šalinimas ir kt.*) atsiradimą, kuriems ne visada yra atitikmenų nacionalinėmis partnerių kalbomis. Nauji reiškiniai, nauja praktika, nauji žodžiai... Trumpai tariant, reikėjo naujo įrankio, kad teisingai suprastume vienas kitą bei dokumentaciją.

Šio daugiakalbio mažojo žodyno pranašumas yra tas, kad pirmą kartą sinoptinėje lentelėje pateikiamas vertimas į tris kalbas: prancūzų (projekto kalba), lietuvių ir portugalų. Prie šios vertimo lentelės pridėta antra dalis, sudaryta iš apibrėžimų, kurie yra gana naudingi sąvokų supratimui.

Dicionário Multilingue

À medida que novas práticas emergem num mundo em mudança, novas palavras vão surgindo (food miles, upcycling, deketarian, etc.), termos para os quais nem sempre existe um equivalente nas línguas nacionais dos parceiros. Novos fenómenos, novas práticas, novas palavras... Em suma, era necessário um novo instrumento para se compreenderem mutuamente e decifrar a documentação.

Este mini-dicionário multilingue tem a vantagem de oferecer em primeiro lugar, numa tabela sinóptica, uma tradução em três línguas: francês (a língua do projecto), lituano e português. Esta tabela de tradução é complementada por uma segunda parte, constituída por definições que são bastante úteis para o conhecimento que proporcionam

Traduction multilingue

français	Lituanien	Portugais
Agrocarburant	Agrokuras	Agrocombustível
Bactérie	Bakterija	Bactéria
Biocarburant	Biokuras	Biocombustível
Biogaz	Biodujos	Biogás
Biomasse	Biomasė	Biomassa
Bioplastique	Bioplastikas	Bioplástico
Biotechnologies	Biotechnologijos	Biotecnologias
Broyage	Smulkinimas, grūdimas	Esmerilhamento
Cabas	Daugkartinio naudojimo maišeliai	Sacola
Camion poubelle	Šiukšliavežė	Camião de lixo
Chaîne alimentaire	Mitybosgrandinė	Rede alimentar
Compost	Kompostas	Composto
Continent de plastique	Plastikožemynas	Continente de plástico
Cogénération	Kogeneracija	Cogeneração
Conteneur	Konteineris	Contentor
Décharge	Sqvartynas, šiukšlynas	Lixeira
Décharge sauvage	Nelegalussqvartynas	Lixeira selvagem
Déchets	Atlieka	Resíduo
Déchets assimilés	Asimiliuotaatlieka	Resíduos assimilados
Déchets encombrants	Griozdiškosatliekos	Resíduos voluminosos
Déchets ménagers résiduels	Likutinėsbuitinėsatliekos	Resíduo doméstico residual
Déchets nucléaires	Radioaktyviosatliekos	Resíduos nucleares
Déchets organiques	Organinėsatliekos	Resíduos orgânicos
Déchétarien	Friganas	Decetariano
Déchetterie	Griozdiškų atliekų sqvartynas	Lixeira
Décomposition	Suskaidymas, puvimas, gedimas	Decomposição
Dégradation	Transformacija	Degradação
Déliter	Suirti	Delaminar
Dioxine	Dioksinas	Dioxina
Développement durable	Tvarusvystymasis	Desenvolvimento sustentável
Durable	Ilgalaikis, tvarus, tvirtas	Sustentável
Eboueur	Šiukšlių surinkėjas	Lixeiro

Ecologie	Ekologija	Ecologia
Eco-citoyen	Eko-pilietis	Eco-cidadão
Ecosystème	Eko-sistema	Ecossistema
Empreinte écologique	Ekologinispėdsakas	Impacto ambiental
Environnement	Aplinka, atmosfera	Ambiente
Engrais	Trašos	Adubos
Fermentation	Fermentacija	fermentação
Ferrailleur	Metalo laužo surinkėjas	Vendedor de sucata
Fibre	Skaidula, pluoštas	Fibra
Food Miles	Maistomylia	
Gaspiller	Švaistyti, eikvoti	Gastar
Homogénéiser	Homogenizuoti	Homogeneizar
Humus	Humusas	Húmus
Incinération	Sudeginimas	Incineração
Mâchefers	Šlakai	Clínquer
Métaux lourds	Sunkieji metalai	Metais pesados
Méthane	Metanas	Metano
Obsolescence programmée	Planuotas produktų senėjimas	Obsolescência programada
Ordure	Nešvarumas, šiukšlės, atliekos	Lixo
Organique	Organiškas	Orgânico
Organisme vivant	Gyvas organizmas	Organismo vivo
Patrimoine	Paveldas	Patrimônio
Pesticide	Pesticidai	Pesticida
Plastique	Plastikas	Plástico
Principe de précaution	Atsargumo principas	Princípio precaucionário
Principe de prévention	Prevencijos principas	Princípio de prevenção
Putréfaction	Puvimas	Apodrecimento
Rapporter	Gražinti, priduoti	Levar de volta
Rebut	Nenaudojamų daiktų atsikratymas	Sucata, refugo, resíduos
Recycler	Perdirbti	Reciclar
Recyclage	Perdirbimas	Reciclagem
Recyparcs (Be)	Perdirbimo centrai	Parques de reciclagem
Réduire	Sumažinti	Reduzir
Restaurer	Atstatyti, restauruoti	Restaurar algo
Réutiliser	Dar kartą panaudoti	reutilizar
Sachet plastique	Plastikinė maišelis	Sacola de plástico
Station d'épuration	Nuotekų valymo įrenginiai	Estação de tratamento das águas

Station de traitement des eaux	Vandensvalymostotis	Estação de tratamento de esgotos
Terreau	Humusas, puvenos	Terra de vaso
Tri	Rūšiavimas, atranka	Trilhagem, separação
Unicellulaire	Vienalaštis	Unocelular
Valorisation (des déchets)	Perdirbimas (atliekų)	Valorização (de lixos)
Valorisation énergétique	Energijosukūrimas	Valorização energética
Vide-ordure	Šiukšlių dėžė - transporteris	Conduta de lixo
Vrac	Prekės be įpakavimo	Em massa, a granel

Français	Lietuviškai	Português
<p>Agrocarburant : appelé aussi biocarburant. Il s'agit de carburants fabriqués à partir de maïs, de soja, de palmiers à huile, de cannes à sucre. Ces agrocarburants sont contestables car ils nécessitent de grandes surfaces pour la culture, de grandes quantités d'eau pour l'irrigation, d'engrais, de production d'azote et la déforestation pour les palmiers à huile.</p>	<p>Agrokuras: taip pat vadinamas biokuru. Tai yra kuras, pagamintas iš kukurūzų, sojų, palmių aliejaus, cukranendrių. Šis agrokuras vertinamas priešaringai, nes reikalauja didelių plotų auginimui, didelio kiekio vandens drėkinimui, trąšų, azoto gamybos ir medžių kirtimo palmių aliejui.</p>	<p>Agrocombustível: também chamado biocombustível. Estes são combustíveis feitos de milho, soja, óleo de palma e cana de açúcar. Estes agrocombustíveis são questionáveis porque requerem grandes áreas para cultivo, grandes quantidades de água para irrigação, fertilizantes, produção de azoto e desflorestação de palmeiras de petróleo.</p>
<p>Bactérie : être unicellulaire vivant aux dépens du milieu ambiant ou de l'organisme qu'il a envahi. On sait sélectionner des bactéries qui se nourrissent de certains produits toxiques et ainsi les font disparaître.</p>	<p>Bakterija: vienaląstė būtybė, gyvenanti aplinkos arba organizmo, kurį ji užkariavo sąskaita. Yra žinomos bakterijos, kurios minta tam tikrais toksiškais produktais ir taip juos išnaikina.</p>	<p>Bactérias: organismos unicelulares que vivem do ambiente ou do organismo que invadiram. As bactérias podem ser selecionadas para se alimentarem de certos produtos tóxicos e assim fazê-los desaparecer</p>
<p>Biocarburant (ou biodiesel) : carburant d'origine naturelle. Il est produit à partir des déchets végétaux, ou de l'huile de plantes ou de céréales. Il permet d'alimenter les moteurs des véhicules de façon naturelle. Ce type de carburant évolue et ne devrait plus être issu d'origine alimentaire</p>	<p>Biokuras: natūralios kilmės kuras. Jis gaminamas iš augalų atliekų arba iš augalų ir grūdinių kultūrų aliejaus. Jis natūraliu būdu suteikia galios transporto priemonių varikliams. Šis kuro tipas keičiasi, tobulėja ir ateityje turėtų būti išgaunamas tik iš maisto atliekų (panaudoto kepimo aliejaus), iš dumblių arba kitų atsinaujinančių šaltinių. Europoje visos kuro rūšys turi būti sumaišytos su biodegalų procentine dalimi</p>	<p>Biocombustível (ou biodiesel): combustível de origem natural. É produzido a partir de resíduos vegetais, ou a partir do óleo de plantas ou cereais. É utilizado para alimentar motores de veículos de forma natural. Este tipo de combustível está a evoluir e já não deve ser derivado de alimentos, mas apenas de resíduos (óleo de cozinha), algas ou outras fontes renováveis. Na Europa, todos</p>

<p>mais uniquement faire appel à des déchets (huile de friture), des algues ou autre source renouvelable. En Europe, tous les carburants doivent être mélangé avec un pourcentage de biocarburant. .</p>		<p>os combustíveis devem ser misturados com uma percentagem de biocombustível.</p>
<p>Biogaz : gaz obtenu à partir de la méthanisation des déchets, un processus de décomposition de matières organiques par des bactéries en l'absence d'air.</p>	<p>Biodujos: dujos, išgaunamos pūdant atliekas, bakterijoms skaidant organines medžiagas beorėje talpoje.</p>	<p>Biogás: gás obtido a partir da metanização dos resíduos, um processo de decomposição da matéria orgânica por bactérias na ausência de ar.</p>
<p>Biomasse : littéralement « masse du vivant ». Ce terme caractérise tous les déchets végétaux susceptibles d'être utilisés comme base de fermentation pour la production d'huile, d'essence végétale ou de gaz.</p>	<p>Biomasė: pažodžiui "gyvybės masė". Ši sąvoka apibūdina visas augalines atliekas, kurios gali būti naudojamas kaip fermentacijos pagrindas aliejams, augalinės kilmės kurui arba dujoms gaminti</p>	<p>Biomassa: literalmente "massa de seres vivos". Este termo caracteriza todos os resíduos vegetais que podem ser utilizados como base de fermentação para produzir óleo, combustível vegetal ou gás.</p>
<p>Bioplastique : produit de substitution du plastique, les plastiques végétaux sont fabriqués à partir de l'amidon de maïs ou de pomme de terre, du sucre de betteraves et sont biodégradables.</p>	<p>Bioplastikas: plastiko pakaitalo produktas, augalinis plastikas yra gaminamas iš kukurūzų arba bulvių krakmolo, cukrinių runkelių ir yra biologiškai skaidus.</p>	<p>Bioplástico: um substituto do plástico, o plástico de base vegetal é feito de amido de milho ou batata, açúcar de beterraba e é biodegradável.</p>
<p>Biotechnologies : les technologies du vivant permettent aujourd'hui de produire des vaccins, des ferments et des bactéries utiles dans la digestion des déchets.</p>	<p>Biotechnologijos : gyvybėstechnologijosleidžiašandie ngamintiskiepus, fermentusirbakterijas, reikalingasatliekųvirškinimui (chem. ?maceravimui).</p>	<p>Biotecnologia: as tecnologias de vida permitem agora produzir vacinas, fermentos e bactérias úteis na digestão dos resíduos.</p>
<p>Broyage : action de broyer, écraser,</p>	<p>Smulkinimas, grūdimas: smulkinimo, traiškymo, trupinimo</p>	<p>Moagem: a acção de esmagar, moer, reduzir a pó.</p>

réduire en poudre.	veiksmas.	
Cabas : Sac réutilisable que l'on utilise généralement pour faire des courses. Son utilisation est encouragée pour limiter l'utilisation des sachets en plastique.	Daugkartinio naudojimo maišeliai: daugkartinio naudojimo maišelis, kuris paprastai naudojamas apsipirkimui. Jo naudojimas yra skatinamas tam, kad būtų sumažintas plastikinių maišelių naudojimas.	Saco de compras: Um saco reutilizável que é geralmente utilizado para compras. A sua utilização é encorajada para limitar a utilização de sacos de plástico.
Camion poubelle : camion spécialement conçu pour la récolte des poubelles.	Šiukšliavežė : sunkvežimis, specialiai skirtas šiukšlių surinkimui.	Camião de recolha de lixo: um caminhão especialmente concebido para a recolha de lixo.
Chaîne alimentaire: c'est l'inter-dépendance entre les êtres vivants qui établissent entre eux des relations de types alimentaires. Chaque être vivant constitue un maillon de la chaîne alimentaire. Par diffusion dans l'eau, l'air, les sols, les produits les plus polluants (mercure, plomb, plastique, etc.) contaminent l'ensemble de la chaîne alimentaire, y compris l'homme.	Mitybos grandinė: tai gyvų būtybių tarpusavio priklausomybė, kuri nustato ryšius tarp jų pagal mitybos tipą. Kiekviena gyva būtybė yra maisto grandinės dalis. Dėl teršalų (gyvsidabrio, švino, plastiko, ir t.t.) difuzijos vandenyje, ore, dirvožemyje, dauguma maisto grandinės elementų, įskaitant žmones, yra užteršti.	Cadeia alimentar: Esta é a interdependência entre os seres vivos que estabelecem relações alimentares uns com os outros. Cada ser vivo é um elo na cadeia alimentar. Os produtos mais poluentes (mercúrio, chumbo, plástico, etc.) contaminam toda a cadeia alimentar, incluindo os seres humanos, através da difusão na água, ar e solo.
Compost : un engrais formé par la décomposition des végétaux. Cet engrais naturel est facile à fabriquer. Il suffit d'entasser en alternance des déchets organiques comme ceux du jardin et ceux de la cuisine. L'air, l'eau, le soleil et de petits êtres vivants (bactéries, champignons microscopiques, vers	Kompostas : trąšos, kurios susiformuoja yrant augalams. Šias natūralias trąšos lengva gaminti. Užtenka tiesiog pakaitomis sukrauti organines atliekas, pavyzdžiui, sodo ir virtuvės. Oras, vanduo, saulė ir mažos gyvosios būtybės (bakterijos, mikroskopiniai grybeliai, kirminai, vabzdžiai ...) suskaido šias atliekas.	Composto: um fertilizante formado pela decomposição das plantas. Este adubo natural é fácil de fazer. Tudo o que tem de fazer é empilhar os resíduos orgânicos, tais como resíduos de jardim e de cozinha, alternadamente. Ar, água, luz solar e pequenos seres vivos (bactérias, fungos microscópicos, vermes insectos, etc.) decompõem estes resíduos.

<p>insectes, ...) décomposent ces déchets.</p>		
<p>Continent de plastique : C'est une grande concentration de déchets en plastique que l'on retrouve dans presque tous les océans. Par l'action des courants marins ces déchets se retrouvent concentrés et forment une plaque de résidus très étendue. C'est une conséquence visible et directe d'un manquement dans la problématique du traitement des déchets.</p>	<p>Plastiko žemynas: Plastiko atliekų koncentracija beveik visose vandenynuose. Dėl vandenyno srovių susiformuoja išėsta plastiko plokštė. Tai yra matoma tiesioginė atliekų nerūšiavimo pasekmė.</p>	<p>Continente Plástico: Esta é uma grande concentração de resíduos plásticos encontrados em quase todos os oceanos. Devido à acção das correntes oceânicas, estes resíduos são concentrados e formam uma mancha muito grande de resíduos. É uma consequência visível e directa de uma falta de gestão de resíduos.</p>
<p>Cogénération: système qui permet de produire lors de l'incinération des déchets, de l'énergie électrique via une turbine et parfois de l'énergie thermique en même temps pour chauffer des bâtiments.</p>	<p>Kogeneracija: Sistema, kuri leidžia atliekų degimo metu gaminti elektros ir šiluminę energiją, panaudojamą pastatų šildymui.</p>	<p>Cogeração: um sistema que produz energia eléctrica através de uma turbina durante a incineração de resíduos e, por vezes, energia térmica ao mesmo tempo para aquecer edifícios.</p>
<p>Conteneur : une poubelle destinée à recevoir des ordures ou des déchets triés</p>	<p>Konteineris: Atliekų dėžė, į kurią metamos rūšiuotos arba nerūšiuotos</p>	<p>Contentor: um caixote do lixo concebido para guardar lixo ou resíduos triados</p>
<p>Décharge: un endroit où l'on stocke des déchets qu'on ne peut ni trier, ni brûler. Le sol, naturellement ou artificiellement imperméable, empêche l'eau de pluie d'entraîner dans le sous-sol des éléments toxiques (métaux lourds surtout) contenus dans</p>	<p>Sąvartynas: Vieta, į kurią patenka nerūšiuotos atliekos. Jos padengiamos natūralia arba dirbtine danga, kad gruntiniai ir paviršutiniai vandenys būtų apsaugoti nuo sunkiųjų metalų ir kitokių medžiagų.</p>	<p>Aterro: um local onde são armazenados resíduos que não podem ser separados ou queimados. O solo, natural ou artificialmente impermeável, impede a água da chuva de transportar elementos tóxicos (especialmente metais pesados) contidos nos resíduos para o subsolo e de poluir o abastecimento subterrâneo de água potável.</p>

les déchets et de polluer les nappes d'eau potables souterraines.		
Décharge sauvage : déchets entreposés sans surveillance en pleine nature. Cette pratique est illégale et donc interdite.	Nelegalus sąvartynas: šiukšlių išmetimas neleistinoje vietoje/gamtoje/. Ši praktika yra neteisėta, uždrausta.	Descargas não autorizadas: resíduos armazenados sem vigilância a céu aberto. Esta prática é ilegal e, por conseguinte, proibida.
Déchets : débris, résidu. Exemples : restes des repas, emballages, journaux, cartons, vieux vêtements, électroménagers cassés, téléviseurs et objets électroniques usés, branches coupées, excréments d'animaux, gravats, vieilles machines, produits toxiques, ..	Atliekos: paprastai nuo žmogaus veiklos atlikusios medžiagos /maisto likučiai, popierius, kartonas, seni drabužiai, buitinė technika, gyvūnų, augalinės atliekos.	Resíduos: detritos, resíduos. Exemplos: restos de refeições, embalagens, jornais, papelão, roupas velhas, aparelhos quebrados, televisores e electrónica usados, ramos cortados, excrementos de animais, escombros, máquinas velhas, produtos tóxicos, etc.
Déchets assimilés : le déchet assimilé désigne les déchets provenant des administrations, des bureaux (hors entreprises et commerces), des écoles, des collectivités, des poubelles publiques.	Asimiliuota atlieka - tai atliekos, kurios surenkamos iš administracijų, biurų (išskyrus įmonių ir prekybos), mokyklų, bendruomenių, viešųjų šiukšliadėžių	Resíduos semelhantes: Resíduos semelhantes referem-se a resíduos de administrações, escritórios (excluindo empresas e lojas), escolas, comunidades e contentores públicos.
Déchets encombrants : le déchet encombrant désigne les objets volumineux provenant des ménages et dont les dimensions sont telles qu'ils ne peuvent être déposés dans les récipients ordinaires de collecte.	Stambiagabaritinės atliekos - didelės apimties atliekos, t.y. dideli daiktai iš namų ūkio, kurių matmenys yra tokie, kad jų negalima įdėti į įprastus kontenerius.	Resíduos volumosos: Os resíduos volumosos referem-se a artigos volumosos provenientes de casas que são tão grandes que não podem ser colocados em contentores de recolha normais.
Déchets ménagers résiduels : le déchet ménager résiduel désigne la part des déchets ménagers qui	Likutinės buitinės atliekos - tai atliekos, likusios po selektyvaus surinkimo.	Resíduos domésticos residuais: os resíduos domésticos residuais referem-se à parte dos resíduos domésticos que permanece

restent après les collectes sélectives (organiques, emballages, ...)		após a recolha selectiva (resíduos orgânicos, embalagens, etc.)
Déchets nucléaires : les activités médicales, industrielles, de recherche consomment parfois des matières radioactives pour soigner les tumeurs, pour transformer les matériaux, pour réaliser des études scientifiques ou pour produire de l'énergie. Ces déchets radioactifs sont stockés dans des décharges spéciales.	Radioaktyvios atliekos: medicinos, industrijos, tyrimų veikla kartais naudoja radioaktyvias medžiagas gydymui, medžiagų transformacijai, moksliniams tyrimams arba energijos gamybai. Šios radioaktyviosios atliekos yra saugomos specialiuose sąvartynuose.	Resíduos nucleares: actividades médicas, industriais e de investigação utilizam por vezes materiais radioactivos para tratar tumores, para processar materiais, para realizar estudos científicos ou para produzir energia. Estes resíduos radioactivos são armazenados em aterros especiais.
Déchet organique : le déchet organique désigne les déchets de cuisine, les petits déchets de jardin, les litières biodégradables pour les animaux.	Organinės atliekos: organines atliekos sudaro virtuvės atliekos, nedidelės sodų atliekos, biologiškas gyvūnų kraikas.	Resíduos orgânicos: Resíduos orgânicos referem-se a resíduos de cozinha, pequenos resíduos de jardim, camas biodegradáveis para animais.
Déchétarien : personne qui récupère dans les poubelles des supermarchés des aliments périmés mais consommables.	Friganas: asmuo, kuris iš prekybos centrų šiukšliadėžių surenka maisto produktus, kurių galiojimo laikas jau pasibaigęs, tačiau jie dar tinka vartojimui	Decetariano: uma pessoa que recolhe alimentos desactualizados mas consumíveis nos contentores dos supermercados.
Déchetterie : un espace où l'on dépose les déchets encombrants qui seront triés et traités. En Belgique, on utilise le terme <i>Parc à Conteneurs</i> à la place de déchetterie.	Griozdiškų atliekų sąvartynas: vieta, kur saugojamos didelių gabaritų atliekos, kurios bus rūšiuojamos arba perdirbamos. Belgijoje naudojamas <i>Parc des Conteneurs</i> (Konteinerių parkas) vietoj žodžio <i>déchetterie</i> (<i>sąvartynas</i>).	Centro de eliminação de resíduos: um local onde os resíduos volumosos são depositados para triagem e processamento. Na Bélgica, o termo "parque de contentores" é utilizado em vez de "centro de eliminação de resíduos".
Décomposition : séparation d'un corps en ses constituants, dégradation, putréfaction.	Suskaidymas, puvimas, gedimas: kūno suskaidymas į jo sudedamąsias dalis, transformacija, puvimas.	Decomposição: separação de um corpo nas suas partes constituintes, degradação, putrefacção.

Dégradation : action de dégrader, de détériorer.	Transformacija: transformacijos, gedimo veiksmas.	Degradação: o acto de degradar, deteriorar.
Déliter : → se déliter : se désagréger sous l'action de l'humidité, se décomposer	Suirti: veikiant drėgmei susiskaidyti.	Deliterate:se deliterate: para se desintegrar sob a acção da humidade, para se decompor
Dioxine : gaz très toxique, soupçonné d'être cancérigène, produit par l'incinération des déchets.	Dioksinas: toksiškos, kancerogeninės dujos, gaunamos deginant atliekas.	Dioxina: um gás altamente tóxico, suspeito de ser cancerígeno, produzido pela incineração de resíduos.
Développement durable : façon d'organiser la vie des hommes qui tient compte de l'environnement et qui utilise raisonnablement les ressources naturelles de la Terre tout en les préservant et en les entretenant.	Darnus vystymasis: tai sąvoka, apimanti visumą metodų, kuriais siekiama užtikrinti harmoningą vystymąsi, tenkinantį žmonių gerovę, protingai naudojant gamtos išteklius Žemėje, juos saugant ir tausojant	Desenvolvimento sustentável: uma forma de organizar a vida humana que tem em conta o ambiente e faz uma utilização razoável dos recursos naturais da Terra, preservando-os e mantendo-os ao mesmo tempo.
Durable : ce qui dure longtemps. Le terme est souvent utilisé dans l'expression : « Développement durable ».	Darnus : tai, kas tęsiasi ilgai. Šis terminas dažnai naudojamas išreiškime « Darnus vystymasis »	Sustentável: aquilo que dura muito tempo. O termo é frequentemente utilizado na expressão: "desenvolvimento sustentável".
Eboueur : une personne chargée de ramasser les ordures ménagères.	Šiukšlininkas – asmuo, įpareigotas rinkti šiukšles.	Colector de lixo: uma pessoa responsável pela recolha do lixo doméstico.
Ecologie : science qui étudie les milieux et les conditions d'existence des êtres vivants et les rapports qui s'établissent entre eux et leur environnement, ou plus généralement avec la nature.	Ekologija: mokslas Ecologia: ciência que estuda os ambientes e as condições de existência dos seres vivos e as relações que são estabelecidas entre eles e o seu ambiente, ou mais geralmente com a natureza. las, tiriantis gyvųjų organizmų santykius su gyvenamąja aplinka /dirva, oru, vandeniu/, gyvosios ir negyvosios gamtos sąveiką.	Ecologia: ciência que estuda os ambientes e as condições de existência dos seres vivos e as relações que são estabelecidas entre eles e o seu ambiente, ou mais geralmente com a natureza.
Eco-citoyen : citoyen soucieux de	Ekologinis pilietis: pilietis, kuris rūpinasi aplinka ir nori išsaugoti	Ecocidadão: um cidadão que se preocupa com o ambiente e

l'environnement et désirant préserver les ressources naturelles	gamtos išteklius.	quer preservar os recursos naturais
Ecosystème : ensemble constitué par les êtres vivants existant dans le milieu naturel et des éléments non vivants qui le composent, comme le sol, l'eau, l'atmosphère, le climat.	Ekosistema: funkcinė gyvųjų organizmų ir negyvųjų aplinkos elementų, kuriuos jungia tarpusavio ryšiai, sistema	Ecosistema: um conjunto de seres vivos existentes no ambiente natural e os elementos não vivos que o compõem, tais como o solo, a água, a atmosfera e o clima.
Empreinte écologique : c'est un outil qui évalue la surface dont la Terre a besoin pour subvenir à nos besoins et absorber nos déchets. Plus un individu consomme, plus son empreinte écologique est importante.	Ekologinis pėdsakas: žmogaus poreikių ir žemės ekosistemų matas, kuris yra naudojamas palyginti žmonių poreikius su Žemės ekologijos sugebėjimu atsinaujinti. Kuo daugiau individai vartoja, tuo didesnę ekologinį pėdsaką jie palieka.	Pegada ecológica: esta é uma ferramenta que avalia a superfície de que a Terra necessita para apoiar as nossas necessidades e absorver os nossos resíduos. Quanto mais um indivíduo consome, maior é a sua pegada ecológica.
Environnement : Ensemble des conditions naturelles ou artificielles (physiques, chimiques et biologiques) et culturelles (sociologiques) dans lesquelles les organismes vivants se développent (dont l'homme, les espèces animales et végétales).	Aplinka: visų dirbtinių ir gamtos sąlygų /fizinių, cheminių biologinių/ bei sociologinių/ visuma, kurioje vystosi gyvieji organizmai.	Ambiente: Todas as condições naturais ou artificiais (físicas, químicas e biológicas) e culturais (sociológicas) em que os organismos vivos se desenvolvem (incluindo seres humanos, espécies animais e vegetais).
Engrais : un produit que l'on met dans la terre pour aider les plantes à pousser.	Trašos: medžiagos, kurios įterptos į dirvą, gerina augalų augimą ir vystymąsi.	Fertilizante: um produto que é colocado no solo para ajudar as plantas a crescer.
Fermentation : dégradation incomplète de matière organique sous l'action de micro-organismes.	Fermentacija: nevisiškas organinių medžiagų suirimas, veikiant mikroorganizmams.	Fermentação: degradação incompleta da matéria orgânica por microrganismos.
Ferrailleur: une personne qui récupère les vieux métaux.	Metalo laužo surinkėjas: asmuo, kuris surenka seną metalą.	Raspador: uma pessoa que recupera metais velhos.

<p>Fibre : un brin long et fin comme un fil. Les fibres polaires sont faites à base de plastique et utilisées pour faire des vêtements chauds.</p>	<p>Pluoštas: medžiaga iš labai plonų siūlelių, gijų. Poliariniai pluoštai yra pagaminti iš plastiko ir naudojami šiltų drabužių gamybai.</p>	<p>Fibra: um fio longo e fino como um fio. As fibras de velo são feitas de plástico e usadas para fazer roupas quentes.</p>
<p>Food Miles : il s’agit d’un concept, officiellement utilisé au Royaume-Uni, qui calcule la distance parcourue d’un produit alimentaire entre son lieu de production et son lieu de consommation.</p>	<p>Maisto mylios: tai koncepcija, oficialiai naudojama Jungtinėje Karalystėje apskaičiuoti atstumą, kurį maisto produktai nukeliauja nuo gamybos vietos iki vartotojo.</p>	<p>Food Miles: este é um conceito, oficialmente utilizado no Reino Unido, que calcula a distância que um produto alimentar percorre desde o seu local de produção até ao seu local de consumo.</p>
<p>Gaspiller: consommer sans discernement, inutilement</p>	<p>Švaistyti, eikvoti: naudoti neprotingai, nereikalingai.</p>	<p>Desperdício: consumir indiscriminadamente, desnecessariamente</p>
<p>Homogénéiser : rendre homogène, empêcher la dissociation des éléments constitutifs</p>	<p>Homogenizuoti: padaryti homogenišką, sutrukdyti komponentų išsiskyrimą.</p>	<p>Homogeneizar: para tornar homogêneo, para evitar a dissociação dos elementos constituintes</p>
<p>Humus: matière provenant de la décomposition des animaux et des végétaux morts. Dans les forêts d’Europe, les feuilles recouvrent le sol chaque automne. De petits animaux (rongeurs, insectes, vers de terre, champignons...) les réduisent en miettes, les mangent, les digèrent et les transforment en humus.</p>	<p>Humusas: medžiaga iš negyvų augalų ir gyvūnų irimo. Europos miškuose lapai padengia žemę kiekvieną rudenį. Smulkūs gyvūnai (graužikai, vabzdžiai, kirmėlės, grybeliai ...) susmulkina juos į gabalus, jais maitinasi, suvirškina ir paverčia juos humusu</p>	<p>Humus: material proveniente da decomposição de animais e plantas mortos. Nas florestas da Europa, as folhas cobrem o solo todos os outonos. Pequenos animais (roedores, insectos, minhocas de terra, fungos, etc.) desfazem-nos, comem-nos, digerem-nos e transformam-nos em húmus.</p>
<p>Incineration: l’action de brûler, de réduire en cendres. Les usines d’incineration sont accusées de porter atteinte à la santé des</p>	<p>Sudeginimas: deginimo, pavertimo į pelenusveiksmas. Deginimo įmonės yra kaltinamos, kad kenkia gyventojų sveikatai. Dioksinais, kuriuos jos skleidžia, yra labiausiai pavojingi organiniai uosieriebalūs</p>	<p>Incineração: a acção de queimar, reduzindo a cinzas. As instalações de incineração são acusadas de prejudicar a saúde dos residentes locais. As dioxinas que libertam são</p>

<p>riverains. Les dioxines qu'elles rejettent sont très solubles dans les graisses organiques (animales et humaines) et peu solubles dans l'eau.</p>	<p>e (gyvūnų ir žmogaus) ir silpnai tirpūs vandenyje.</p>	<p>altamente solúveis em gorduras orgânicas (animais e humanas) e não muito solúveis em água.</p>
<p>Mâchefers : résidus solides extraits à la base du four de l'incinérateur d'ordures ménagères. Les mâchefers sont utilisés essentiellement pour la construction des routes.</p>	<p>Šlakai : kietosios dalelės, kurios lieka krosnyse deginant buitine satliekas. Šlakai daugiausia naudojami keliams tiesti.</p>	<p>Cinzas de fundo: resíduos sólidos extraídos da base da fornalha do incinerador de resíduos domésticos. As cinzas de fundo são principalmente utilizadas na construção de estradas.</p>
<p>Métaux lourds: Le plomb est un métal que l'on utilise dans les accumulateurs (grosses batteries). Ce produit devient dangereux quand on abandonne un vieil accumulateur dans la nature. Le cadmium, produit toxique pour l'environnement, se retrouve dans les piles, certains plastiques, les engrais, les fongicides, la fumée du tabac... Une pile bouton au mercure peut polluer 500 litres d'eau ou 1 m³ de terre pendant 50 ans. Ces métaux (plomb, cadmium, mercure) qu'on dit lourds, une fois respirés ou avalés, s'accumulent chez les êtres vivants et provoquent des maladies parfois graves.</p> <p>48.</p>	<p>Sunkieji metalai: grupė periodinės elementų lentelės elementų nuo vario iki švino. Švinas yra metalas, kuris yra naudojamas akumuliatoriuose (didelėse baterijose). Šis produktas yra pavojingas, kai seni akumuliatoriai yra paliekami gamtoje. Kadmis, toksiškas aplinkai, randamas baterijose, kai kuriuose plastikuose, trašose, fungiciduose, tabako dūmuose... Viena baterija su gyvsidabriu gali užteršti 500 litrų vandens arba 1 m³ grunto 50-čiai metų. Sunkieji metalai (švinas, kadmis, gyvsidabris) įkvėpti arba nuryti kaupiasi gyvuose organizmuose ir gali sukelti rimtas ligas.</p>	<p>Metais pesados: O chumbo é um metal utilizado em acumuladores (pilhas grandes). Torna-se perigoso quando uma pilha velha é deixada no ambiente. O cádmio é tóxico para o ambiente e encontra-se em pilhas, certos plásticos, fertilizantes, fungicidas, fumo de tabaco, etc. Uma célula de botão de mercúrio pode poluir 500 litros de água ou 1 m³ de solo durante 50 anos. Estes metais (chumbo, cádmio, mercúrio), que se diz serem pesados, acumulam-se nos seres vivos uma vez respirados ou engolidos, e por vezes causam doenças graves.</p>

<p>Méthane : gaz provenant de la dégradation de la matière vivante dans des milieux privés d'oxygène (marais, intestins d'animaux, ...). La multiplication des décharges est aussi à l'origine de son augmentation dans l'air.</p>	<p>Metanas – dujos, gaunamos iš gyvosios materijos irimo ten, kur nėra deguonies (pelkėse, gyvūnų žarnose, ...). Sąvartynų gausa taip pat prisideda prie jo kiekio didėjimo ore.</p>	<p>Metano: gás resultante da degradação da matéria viva em ambientes privados de oxigênio (pântanos, intestinos de animais, etc.). O aumento dos aterros sanitários é também a causa do seu aumento no ar.</p>
<p>Obsolescence programmée ou planifiée : stratégie qui consiste à limiter la durée de vie d'un objet pour que son propriétaire le renouvelle le plus souvent possible. Avec l'arrivée des produits jetables, c'est l'obsolescence instantanée qui est inventée.</p>	<p>Planuotas produktų senėjimas – strategija, kurios tikslas yra apriboti objekto veikimo laiką, kad jo savininkas jį pirtų kaip galima dažniau. Šis planuotas produktų senėjimas išrastas iškart po vienkartinių produktų atėjimo į rinką.</p>	<p>Obsolescência programada ou planeada: uma estratégia que consiste em limitar a vida de um objecto de modo a que o seu proprietário o renove o mais frequentemente possível. Com a chegada dos produtos descartáveis, a obsolescência imediata foi inventada.</p>
<p>Ordure : déchets, saletés. La boîte à ordures est une poubelle.</p>	<p>1) Šiukšlė: atliekos, liekanos. 2) Šiukšliadėžė: dėžė, skirta atliekoms.</p>	<p>Lixo: lixo, sujidade. O caixote do lixo é um caixote do lixo.</p>
<p>Organique: ce qui provient d'organismes vivants.</p>	<p>Organiškas – tai, kas atsiranda iš gyvų organizmų</p>	<p>Orgânico: aquilo que provém de organismos vivos.</p>
<p>Organisme vivant : système uni ou pluricellulaire possédant les propriétés définissant la vie (prélever de la matière dans le milieu et l'intégrer, croître, se reproduire).</p>	<p>Gyvas organizmas - vienos arba daugelio ląstelių sistema, turinti gyvybę apibrėžiančias savybes (pašalinti medžiagas į aplinką ir jas pasisavinti, augti, daugintis).</p>	<p>Organismo vivo: um sistema único ou multicelular que possui as propriedades definidoras da vida (retirar a matéria do ambiente e integrá-la, crescer, reproduzir-se).</p>
<p>Patrimoine : héritage commun d'un groupe ou d'une collectivité qui est transmis aux générations suivantes.</p>	<p>Paveldas: palikimas, būdingas grupei ar bendruomenei, kuris yra perduodamas kitoms kartoms.</p>	<p>Património: o património comum de um grupo ou comunidade que é transmitido às gerações seguintes.</p>
<p>Pesticide : produit</p>	<p>Pesticidas: cheminiai produktai,</p>	<p>Pesticida: produto químico</p>

<p>chimique utilisé pour se débarrasser des herbes, champignons et des insectes. Ils sont dangereux pour les hommes et les animaux</p>	<p>naudojami naikinti piktžoles, grybelius, vabzdžius. Jie yra pavojingi žmonėms ir gyvūnams.</p>	<p>utilizado para se livrar de ervas daninhas, fungos e insectos. São perigosos para seres humanos e animais</p>
<p>Plastique: matière aux multiples propriétés: solide, propre, extensible qui entre dans la fabrication de nombreux objets : bouteilles, flacons, ordinateurs, stylos, téléphones, voitures, ... Le plastique est tellement stable chimiquement qu'il ne se décompose que très lentement. Les plastiques à base de polyéthylène peuvent être recyclés par des professionnels : PEBD/LDPE : (polyéthylène basse densité) utilisé pour les films d'emballage, PEHD ou HDPE : (polyéthylène haute densité), le plastique dur des boîtes ou des bouteilles opaques (shampoing, par exemple). PET : (polyéthylène téréphtalate) utilisé pour les bouteilles d'eau et de soda, PP : (polypropylène) utilisé pour les bouchons des boissons gazeuses, PS : (polystyrène) utilisé pour les tableaux de bord, pour l'isolation, ...</p>	<p>Plastikas: medžiaga, turinti daugelį vertingų savybių: tvirta, švari, elastinga, naudojama daugelio objektų gamybai: buteliams, flakonams, kompiuteriams, rašikliams, telefonams, automobiliams... Plastikas chemiškai yra labai stabilus ir yra tik labai lėtai. Plastikas, kurio pagrindas yra polietilenas, gali būti perdirbamas profesionalų: PEBD/ LDPE (žemo tankio polietilenas) naudojamas pakavimo plėvelei gaminti, PEHD ou HDPE: (didelio tankio polietilenas) kieto plastiko dėžutės arba matiniai buteliukai (pavyzdžiui, šampūno), PET: (tereftalato polietileno) naudojamas vandens ir gaiviųjų gėrimų buteliams gaminti, PP: (polipropilenas) naudojami gaiviųjų gėrimų kamšteliams gaminti, PS: (polystyrène) utilisé pour les tableaux de bord, pour l'isolation, ... PS (polistireno) naudojamas skydams, izoliacijai... PVC (polivinilochloridas) naudojamas vandens vamzdžiams, elektros laidams... Kiti plastikai (poliamidai, kompleksiniai, daugiasluoksniai plastikai ...)</p>	<p>Plástico: um material com muitas propriedades: sólido, limpo, extensível, utilizado no fabrico de muitos objectos: garrafas, frascos, computadores, canetas, telefones, carros, etc. O plástico é tão quimicamente estável que só se decompõe muito lentamente. Os plásticos à base de polietileno podem ser reciclados por profissionais: PEBD: (polietileno de baixa densidade) utilizado para filmes de embalagem, HDPE ou HDPE: (polietileno de alta densidade), o plástico duro em latas ou frascos opacos (por exemplo, champô). PET: (polietileno tereftalato) utilizado para garrafas de água e refrigerantes, PP: (polipropileno) utilizado para fechos de refrigerantes, PS: (poliestireno) utilizado para painéis de instrumentos, isolamento, ... PVC: (policloreto de vinilo) utilizado para canalizações de água, revestimento eléctrico, etc. Outros plásticos (poliamida, laminados plásticos multicamadas, etc.)</p>

PVC : (polychlorure de vinyle) utilisé pour les tuyaux d'eau, des gaines électriques, ... Autres plastiques (polyamide, complexes plastique multicouches...)		
Principe de précaution: consiste à évaluer les risques encourus en s'appuyant sur les travaux des chercheurs tout en adoptant des mesures provisoires, sans attendre qu'une catastrophe intervienne	Atsargumo principas: veikimo princi-pas, siekiant įvertinti galimą riziką, remiantis mokslininkų darbais, priimant laikinąsias priemones, nelaukiant kad įvyktų katastrofa.	Princípio da precaução: avaliar os riscos envolvidos com base no trabalho dos investigadores enquanto tomam medidas provisórias, sem esperar pela ocorrência de uma catástrofe
Principe de prévention : c'est adopter des mesures pour éviter un risque avéré ou certain.	Prevencijos principas: principas, naudojamasi siekia patvirtinti priemones, skirtas išvengti tikrų arba galimų pavojų.	Princípio da prevenção: isto significa tomar medidas para evitar um risco conhecido ou certo.
Putréfaction: décomposition d'un corps. → putréfier : pourrir → putrescible : sujet à la putréfaction.	Puvimas: organizmo irimas → pūti, irti → puvios: galinčios supūti.	Putrefacção: decomposição de um corpo. apodrecer: apodrecer: sujeito a putrefacção.
Rapporter : c'est ne pas jeter un produit polluant et toxique dans une poubelle mais le rendre là où il a été acheté. C'est le cas des médicaments, des piles.	Priduoti, gražinti – neišmesti į šiukšlių dėžę nuodingo, aplinką teršiančio produkto, bet jį gražinti ten, kur jis buvo išgytas. Pavyzdžiui, vaistus, baterijas	Devolução: isto significa não atirar um produto poluente e tóxico para um caixote do lixo, mas devolvê-lo ao local onde foi comprado. Este é o caso dos medicamentos e das pilhas.
Rebut: mettre au rebut, c'est se débarrasser des choses inutilisables.	Nenaudojamų daiktų atsikratymas: atsikratyti neberekalingų daiktų.	Sucata: Raspar é livrar-se de coisas que já não são utilizáveis.
Recycler : récupérer pour ensuite réutiliser.	Perdirbti : surinkti, kad po to galimaišnaujokanorspadaryti.	Reciclar: recuperar e reutilizar.
Recyclage: action de	Perdirbimas:	Reciclagem: o acto de

<p>recupérer tout ou une partie d'un matériau usé. Le recyclage nécessite plusieurs étapes. Il faut trier, récupérer objets et emballages et enfin confectionner de nouveaux objets ou emballages.</p>	<p>visųarbadaliesnaudotųmedžiagųpanaudojimaskitiems gaminiams gaminti. Perdirbimas reikalauja kelių etapų. Reikia surinkti daiktus, įpakavimus, rūšiuoti ir galiausiai pagaminti naujus daiktus arba įpakavimus.</p>	<p>recuperar a totalidade ou parte de um material usado. A reciclagem envolve várias etapas. Envolve a triagem, a recuperação de objectos e embalagens e finalmente a confecção de novos objectos ou embalagens.</p>
<p>Recyparcs (be) : il s'agit d'un espace qui accueille des matériaux préalablement triés avant leur arrivée dans cet espace. On y trouve des déchets de jardin, des encombrants valorisables ou non, des déchets de construction inertes, des déchets de construction contenant de l'amiante.</p>	<p>Perdirbimo centrai (BELGIJA): tai yra įmonės, kurios priima medžiagas, prieš tai surūšiuotas. Čia yra sodo atliekų, didelių gabaritų, vertingų ir ne, inertinių statybinių atliekų, statybinių atliekų, kurių sudėtyje yra asbesto.</p>	<p>Recyparcs (be): este é um espaço que recebe materiais que foram seleccionados antes da sua chegada a este espaço. Contém resíduos de jardim, objectos volumosos recicláveis e não recicláveis, resíduos de construção inertes e resíduos de construção contendo amianto.</p>
<p>Réduire : diminuer la quantité, c'est limiter la taille de la poubelle</p>	<p>Sumažinti: sumažinti kiekį, tai yra apsiriboti šiukšlių dėžės dydį.</p>	<p>Reduzir: reduzir a quantidade significa limitar o tamanho do caixote do lixo</p>
<p>Restaurer : remettre en état.</p>	<p>Restauruoti, atstatyti: pataisyti, suremontuoti.</p>	<p>Restaurar: trazer de volta à vida.</p>
<p>Réutiliser : utiliser de nouveau.</p>	<p>Dar kartą panaudoti: naudoti pakartotinai.</p>	<p>Reutilização: para utilizar novamente.</p>
<p>Sachet plastique : Petit sac généralement utilisé pour faire des courses. Souvent pointé du doigt pour plusieurs raisons (recyclage très compliqué, cause de la mort de nombreuses tortues marines qui les ingurgitaient), il disparaît progressivement au profit de solutions</p>	<p>Plastikinis maišelis: mažas iš plastiko pagamintas maišelis, paprastai naudojamas pirkiniams susidėti. Dažnai „badomas pirštu“ dėl keleto priežasčių: perdirbimas labai sunkus, daugelis jūros vėžlių miršta juos prariję. Plastikiniai maišeliai palaipsniui nyksta dėl ekologinių sprendimų: vis dažniau naudojami biologiškai skaidūs pirkinių maišai, gaminami kukurūzų krakmolo pagrindu.</p>	<p>Saco plástico: Saco pequeno geralmente utilizado para compras. Muitas vezes criticado por várias razões (reciclagem muito complicada, causa de morte de muitas tartarugas marinhas que as ingeriram), está gradualmente a desaparecer em favor de soluções mais ecológicas: sacos de compras, sacos biodegradáveis (feitos de amido de milho).</p>

plus écologiques : cabas, sachets biodégradables (à base d'amidon de maïs).		
Station d'épuration : station qui traite les eaux usées avant de reverser l'eau propre dans le milieu naturel.	Nuotekų valymo įrenginiai: įrenginiai, kurie išvalo nuotekas, prieš pilant jas į aplinką.	Estação de tratamento de águas residuais: uma estação que trata águas residuais antes de devolver água limpa ao ambiente natural.
Station de traitement des eaux : station qui filtre, nettoie et purifie l'eau du milieu naturel pour la rendre potable.	Vandens valymo stotis: stotis, kurioje filtruojamas, valomas, gryninamas natūralios aplinkos vanduo, kad jis taptų geriamas.	Estação de tratamento de água: uma estação que filtra, limpa e purifica a água do ambiente natural para a tornar potável.
Terreau: un mélange de matières végétales décomposées.	Humusas, puvenos, dirvožemis: supuvusių augalinės kilmės medžiagų mišinys.	Terra de vaso: uma mistura de material vegetal em decomposição.
Tri : action de trier, de séparer, de répartir, de sélectionner.Le tri sélectif consiste à séparer les déchets. Ils ne vont pas tous au même endroit car ils ne seront pas tous traités de la même façon. Trier les déchets, c'est les déposer dans des conteneurs différents.	Rūšiavimas: rūšiavimo, atskyrimo veiksmas. Selektivus rūšiavimas - atskiria atliekas. Jos ne visos gabenamos į tą pačią vietą, nes nebus vienodai perdirbamos. Rūšiuoti atliekas – reiškia jas sudėti į įvairių tipų konteinerius	Separação: a acção de triagem, separação, distribuição, selecção.selectiva consiste em separar os resíduos. Não vão todos para o mesmo lugar porque não serão todos tratados da mesma maneira. Classificar os resíduos significa colocá-los em recipientes diferentes.
Unicellulaire: se dit des êtres vivants composés d'une seule cellule.	Vienaląstis: organizmas, sudarytas iš vienos ląstelės	Unicelular: refere-se a seres vivos constituídos por uma única célula.
Valorisation (des déchets): opération de recyclage qui consiste à redonner une valeur marchande à un déchet, soit dans la catégo-rie dont il est issu, comme le verre qui est transformé en bouteilles, soit en lui donnant une autre fonction comme les bouteilles en plastique	Atliekų perdirbimas: perdirbimo operacija, kurios metu atkuriamas atliekos prekinė vertė. Pvz., iš stiklo gaminami buteliai, iš panaudotų plastikinių butelių gaminamas drabužių puoštas ar automobilių aksesuarai.	Valorização (de resíduos): operação de reciclagem que consiste em dar a um produto residual um valor de mercado, quer na categoria de onde provém, como o vidro que é transformado em garrafas, quer dando-lhe outra função, como as garrafas de plástico que, após transformação, serão utilizadas para fabricar

<p>qui, après transformation, servi-ront à fabriquer des vêtements en fibre polaire ou des accessoires automobiles.</p>		<p>vestuário em fibra polar ou acessórios para automóveis.</p>
<p>Valorisation énergétique: créer de la va-leur énergétique à partir d'un déchet. Les usines d'incinération des ordures ménagères brûlent les déchets des villes. Lorsque les déchets sont bien triés, 70 à 80% de la chaleur de combustion est récupérée, soit 1500 kWh thermiques. La production d'électricité, elle, n'atteint que 20 à 25% soit 300 à 400 kWh par tonne d'ordures.</p>	<p>Energijos sukūrimas: energijos išgavimas iš atliekų. Buitinių atliekų deginimo įmonės degina atliekas, kai jos yra tinkamai išrūšiuotos. Tai sudaro 20-25 procentus pagaminamos elektros energijos.</p>	<p>Recuperação de energia: criação de valor energético a partir de resíduos. As instalações de incineração de resíduos queimam resíduos urbanos. Quando os resíduos são bem separados, 70-80% do calor de combustão é recuperado, ou seja, 1500 kWh de calor. A produção de electricidade é de apenas 20 a 25%, ou seja, 300 a 400 kWh por tonelada de resíduos.</p>
<p>Vide-ordure: borne encastrée dans un mur ou posée dans un trottoir. Les déchets descendent dans une colonne et sont aspirés à une vitesse de 70km/h dans un tuyau collecteur qui serpente sous le bitume jusqu'au conteneur central.</p>	<p>Šiukšlių dėžė – transporteris: tai sienoje arba šaligatvyje įtvirtintas terminalas. Atliekos nukrenta į terminalą ir yra įtraukiamos 70 km/h greičiu į vamzdį-kolektorių, kuris vinguriuoja po bitumu iki centrinio konteinerio.</p>	<p>Calha do lixo: um dissipador embutido numa parede ou colocado num pavimento. Os resíduos descem por uma coluna e são aspirados a uma velocidade de 70km/h para um tubo de recolha que serpenteia sob o asfalto até ao contentor central.</p>
<p>Vrac: une marchandise qui n'est pas emballée.</p>	<p>Prekė be įpakavimo: nesupakuota prekė.</p>	<p>A granel: mercadorias que não são embaladas.</p>